

H.V. Karossy 2

FLORIDAI

BAJTÁRSI HIRADÓ

V.S. TAMÁSKA

1983

XIII. évfolyam, 1. szám. - 1995.

vitéz Baranchi Tamáska Endre

Dr. FÜRY - ARNOLD LAJOS
* 1913 + 1994

A szomorú hír nemcsak a sarasotai magyarokat, hanem a világon szétszóródott többi magyart is igen megrázta, hogy jó barátunk Dr. Fűry Lajos író, - 1994 november 25.-én visszadta nemes lelkét a Teremtő-jének.

A december 1.-én tartott gyászmisén a búcsúztató így kezdte a beszédét - "egy huszár lőről szállott!"

Ő valóban itt e földön lőről szállott, hogy Csaba királyfi seregében újra büszkén lovagolhasson a többi ode bevonult magyar harcos-sal.

Fűry Pajzsa, mint e szerény lap olvasói is tapasztalhatták, munkatársunk volt, hisz 12 éven keresztül mindig megjelent annak lapjain egy-egy novellája, elbeszélése.

Most én nem is mint emigrációs nagy magyar írókat akarom búcsúztatni. Arra lesznek mások, akik ezt fogják megtenni, vagy már meg is tették. Én most mint igazi jó barátomból akarok egy pár keresetlen sort írni.

Könyveiből és az emigrációs magyar újságokban megjelent novelláiból már jól ismertem Fűry Lajost vagy 36 évvel ezelőtt. Aztán országjárása idején, több mint 30 évvel ezelőtt megjelent Pittsburgh városában is, s ott tartott irodalmi estet. Olvasva írásait egészen más volt, mint az ő szájából hallani azokat, zamatos magyar beszédjével, jó érces, katonás hangján. - Ugy hiszem, hogy ezen az irodalmi esten kötöttünk barátságot is és évente a clevelandi Magyar Találkozókon szeladtunk mindig ösz-sze. Barátságunk mindig csak jobban erősödött. Az ÁRPAD AKADEMIA alapító tagjai között is ott lehettem mellette.

Könyvei egyre csak szaporodtak. Novellái pedig sok magyar újságban láttak napvilágot. - Én különösen a novelláit élveztem, mert a magyar falusi életet, az ott élő magyarokat olyan élethűen ábrázolta, - az ember szinte úgy érezte, hogy ott ül közöttük, velük együtt poharezzgat, vagy éppen szalonét süt A Duna-Tisza közén, a Nyírségben, a Palócföldön,

vagy a Dunántúl lankás dombjain.

Paja mindig büszke volt arra, hogy a huszároknál szolgált és az önkéntesi idejének egy részét a nyíregyházi huszár laktanyában tölthette.- Már ezzel is közelebb éreztem magamhoz, hisz nyírségi vagyok s én egy kevés időt a nyíregyházi huszár laktanyában is élhettem, de mint tüzér. Itt a huszárok és tüzérek igen jól megfértek egymással.-

.... Aztán évek múltak. Nyugdíjba mentem s Floridában ütöttem fel a tanyámat. Fűry Paja is követett s egy pár év múlva, ő is floridai lakos lett.

Itt aztán a barátságunk igen szorosabbá és meghittté lett. Igen sokszor jöhettünk össze és a Sarasotai Beráti Asztaltársaságnak ő is megbecsült tagja lett.

Paja azzal is kitüntetett, hogy a "FAKÓ, SZEKER, HENDERHAM c. könyvének 1986-ban én tervezhettem meg a fedőlapját. Mig a "Tiszteletbeli Tüzér " oklevelét is én alkottam, amely ott diszelgett a dolgozó szobájának falán. Egy kis gyors arckép rajzomat is annyira megbecsülte, hogy keretbe helyezte, hogy kifüggeszthesse.-

A "ÁRPAD FEJEDELEM " c. történelmi regényét pedig a 79. születésnapomra dedikálva ajándékozta nekem. Mert jól tudta,, hogy a magyar történelemnek a honfoglalás kori idejét előszeretettel tanulmányozom már évek óta.

Sok-sok epizód marad emlékeim tárházában, amiről oldaleket lehetne írni.

Amikor ezeket a sorokat rovom,-- körülöttem lebeg Fűry Paja szelleme. - Ő már odafentről figyel bennünket, hogy azt a magyar munkát, amit ő egész életében vezérfonálnak tartott, mi itt lenn hogyan is folytatjuk.

Egyszer mi is "lóból szállunk!-" s akkor majd újra együtt lehetünk az égi seregben.

- Isten Veled Paja !- Találkozunk a Hadak Utján !-

/ 1995/

/csend-ör-szem /

Egy tábori csendőrsztag megsemmisülése.

/ s 114. Csendőrsnapon ./

Tábori csendőreim Liptószentmiklóstól le a Vég völgyében egészen Pöstyénig teljesítettek szolgálatot 1945 év elejétől a I. Hadosereg közvetlen alárendeltségében. A HM-től 1945 március 25-én kaptam parancsot, hogy vonjam össze tábori őrséimet s szokkal induljak Nyugatra, s majd ott keppm meg, hogy hol telepítem le őket.

A Vég völgyében Rátkóc községbe rendeltem el a gyülekezőt. Minden tábori őrsöm országos járművekkel oda érkezett be két napon belül.

Dr. Bánki László csendőrszázados¹⁾ Pozsonyból gépkocsin érkezett meg hozzám s közölte velem, hogy s megsebesült Zeyzon Jenő csendőrszázados utódjától s 24. hadosztályhoz vezényelték. - Ő kérdezte tőlem, hogy nem cserélnék-e vele. Ő az alakulattal Nyugatra vonulna, míg én pedig helyette elöremennék s harcoló 24. Hadosztályhoz. - Egyébként s nevezett Hadosztálynál már be voltam osztva 1944 okt. 20-1944 nov. 5.-ig. - Én örömmel egyeztem bele.

Dr. Bánki százados Pozsonyból másnap reggelre hozta s parancsot hogy egy 35 fős csendőrsztaggal én vonuljak be s harcoló 24. Hadosztályhoz, míg ő pedig vegye át alakulatomat s vonuljon Nyugatra.

A parancs szerint őnkét Helentkezőkből állítottam össze s csendőrsztagot. Két törzsőrmeister/ Meczkó János és Beregszászi, s többi mind fiatal őrmester és csendőr (szakaszvezető) volt. Négy országos-járművet vettem magammal kocsisokkal és két hátsólovamat. - Irnokom - Király József őrmester volt.

Rátkócról - Trencsén-Dél, Bónós, Privigyé s Nemetprónán keresztül erőltetett menetben bevonultam Znióváraljára, ahol akkor s 24. Hadosztály parancsnokság egy része állomásozott. A Hadosztály harcoló egységei Háj, Mosóc, Stubnyafürdőre délre s Táróc völgyében harcoltak. Znióváraljén sok régi ismerőssel találkoztam. Az új hadosztály parancsnok, Rummy Alajos ezredes még nem érkezett meg akkor. - 2)

Utam alatt két amerikai légibombázást értem meg, de veszteségem sem emberben, sem lőben nem volt. Nemetpróna után egy partizán (szovjet-tót) szerencsésen megusztam. - Témadást

Április első napjaiban érkeztem meg s 24. Hadosztályhoz s ott jelentkeztem Krázenich Andor ezredesnél, aki akkor ott s rangidős törzstiszt vált. A hadosztály társában ott volt még vitéz Vén Zoltán ezredes "Aranysarkantyús vitéz" s mint régi ismerősöm. -

A Hadosztály vezérkari főnöke vitéz Peduschitzky László vk. százados, míg az "anyagi" vezérkari főnök Dr. Szilágyi Gábor vk. százados volt. Az utóbbi szfolyentársam volt s M. Kir. Debreceni "Tisza István" Tudományegyetem jogi fakultásán. - A hátul pihenőben lévő tüzérsztag (tábori) parancsnoka pedig Magyaróssy László alezredes volt, akit még abból az időből jól ismertem, amikor s nyíregyházi 6-os "Gábor Áron" Tüzérsztaglynál teljesítettem szolgálatot.

... A három napos erőltetett menet után Znióváraljén pihenőben volt s csendőrsztagom, de azért megfelelő készültségben, mivel s környező hegyekben szovjet-tót (szlovák) partizánok kellemetlenkedtek.

Április 3.-én eligazítást tartott v. Peduschitzky vk. százados távollétében Kolosváry György hadbiztos százados és én is parancsot kaptam, hogy s csendőrsztagommal s Táróc völgyében Stubnyafürdő, majd Háj községhezmenek s ott Hegedűs ezredesnél jelenkezzek. Ott keppm meg az újabb eligazításumat.

Stubnyafürdőre megérkezve, Dr. Szilágyi Gábor vk. százados fog-

dott. Közölte velem, hogy v. Paduschitzky vk. százados nincs Háj községben. Kinn van a harcoló csapatoknál. Kisebbségi vérekezés után visszairányítottak tábori csendőr osztaggal Znióváraljára. - Ott meg sem tudunk pihenni, amikor újabb parancsot kaptam, hogy vonuljak ismét déli irányba és Stubnyafürdőn kapok majd újabb eligazítást. Így még az éjszaka folyamán elindultam és Mosóc községig értem el éjjel előtt. Ott szándékoztam éjszakázni és egy kicsit pihentetni a legénységet. A gróf Révay uradalom istállóiban helyeztem el embereimet és lovaikat.

Míg ott intézkedtem a sötét udvaron, egy utász őrmester jött mellém. Embereim, lovaik már a Szállásukon voltak. Az utász őrmester jelentette, hogy menjek be vele az állomásparancsnokságra. Ebben a pillanatban négy "tigris-ruhás" SS német katona ugrott elő géppisztolyt fogtak rám.

Pisztolyomhoz kaptam, de az utász őrmester kért, nehogy fegyvert használjak, mert az SS katonák szítavá lőnnek.

- Ez volt a kritikus éjszaka, 1945. április 5-én amikor v. Paduschitzky vk. százados át akarta állítani a 24. Hadosztályt az ellenség oldalára.

A négy SS katona fegyveres kíséretében mentem a Révay kastélyba, ahol a német parancsnokság tartózkodott. Mielőtt a szobába léptem, az ott lévő Zempléni csendőr őrmesternek átcsúsztattam a pisztolyomat.

Benn a szobában egy SS német GESTAPO főhadnagy fogadott nem valami barátságosan. Kintől erős harcizaj szűrődött be a szobába s főleg nehézfegyverek zaját lehetett kivenni. - Egy-egy páncéltörő egyé hangját is.

A német SS főhadnagy közölte velem, hogy a 24. magyar Hadosztály harcoló része átment az ellenség oldalára s ezen a részen szovjet páncélszok nyomultak be főleg a Túrós völgyében. Mivel én is a 24-es Hadosztály beosztottja vagyok, leartóztatott. A pisztolyomat kérte, de akkor az én pisztolytáska már üres volt. - Az ott lévő négy SS katona onnan a kastély pincéjébe kísért le. Ott egy vasrácsos pincehelyiségbe zárt be. Az ablakon keresztül jól hallatszott a fegyverek ropogása, gépágyú tüzelése.

Lenn a pincehelyiségben, amely valóban egy síralomháznak nézett ki, semmi sem volt, csupán szalma az egyik sarokban, míg egy kis széken egy szál gyertya égett. - Att azonnal írtam egy jelentést a jogtalan letartóztatásommal kapcsolatban s kértem az örök egyikét, hogy ezt a legközelebbi magyar parancsnokságra juttassák el. A német SS őrnagy átadott jelentésemet ott azonnal szét is tépte.

Lenn a pincében nem volt semmi fogalmam, hogy mi is történt ez előtt a tábori csendőr osztaggal. - Egész éjszaka erős harcizaj hallatszott le a pincébe s a kastélyban pedig szelédgélásokat, német szavakat tudtam kivenni. Alvásról szó sem lehetett. A gyertyám is elégett. - Ahogy hajnalodott, megszűnt a harcizaj is. Csend uralkodott. Ez 1945 április 6-án volt.

A reggeli órákban a négy SS katona átkísért a 101-es önnálló utászszázadosparancsnokságra, ahol Vörös Vidor alvezetes parancsnok fogadott.

a 24-es Hadosztály csendőr osztágának a parancsnoka /1945/

Ő nagyon félt a szobében tartózkodó Okolicsányi -Kuthy Dezső utász főhadnagyot, aki erős Szélső-párti és német barát hírében állott. Vörös ezredes mondta, hogy nem tud rajtam segíteni, mert a németek letartóztatásában vagyok.-

... Még az elmúlt éjtszaka folyamán két honvéd tisztet (egy főhadnagyot és egy hadnagyot/ vittek el a szomszédos pincehelyiségből- amint azt később megtudtam, az SS főhadnagy a kastély kertjében agyonlövöztetett. A géppisztoly sorozatokat én magam is jól hallottam.

Visszakisértek a kastélyba, ott egy gépkocsiba ültettek, géppisztolyos örökökkel, hogy Túrócszentmártonba visznek egy német statáriális táborig bíróság elé. Ez vasárnap reggel, április 6.-án volt.-

Pribóc községben éppen a tempomból kitóduló tömegben sikerült kiugranom a gépkocsiból és elszökni. A tömegben nem tudtak ellenem fegyvert használni. Itt Pribóc községben megtaláltam Krizanich ezredest s nála azonnal jelentkeztem s elbámultam, hogy a németek jogtalanul letartóztatottak. Ő ezonnal intézkedett a német összekötő tiszttel s ennek alapján von le Suir vezérezredes az ott harcoló német csapatok legmagasabb parancsnoka azonnal elfogatta az SS főhadnagyot. További sorsáról nem tudok. Allítólag agyonlövöztette.-)

Közben megérkezett Maczkó törzsörmeesterem és Király örmeesterem. Őket nem tudták a németek elfogni, mert akkor éppen nem voltak benn a szálláshelyükön, az istállóban.- Sikerült nekik kezeket oldani.-

Tőlük tudtam meg, hogy Okolicsányi-Kuthy főhadnagy a német SS katonákkal a már pihenésben lévő csendőreimet elfogatta és bekiszérbette a Révay kastélyba. A négy országos járművekre pedig szabad rablást engedélyezett a német és magyar katonáknak. Egyébként, mint később megtudtam, Okolicsányi-Kuthy főhadnagy az én két védézzpuskámot és pricscs nyergemet vette magához.-

A későbbiekben tudtam meg, hogy míg én a kastély pincéjében voltam SS őrizetben, a csendőr osztagom a kastély emeleti nagy termében volt szintén SS őrizetben.- A GESTAPO főhadnagy éjjel előtt felment egy tolmáccsal- az utász örmeesterrel- s ott közölte, hogy a 24-es hadosztály harcoló részei, az első vonal, megadta magát s átment a szovjet oldalra. Ezen a keletkezett részen a szovjet csapatok betörték. Minden emberre szükség van.- majd feltette a kérdést; akarunk-e a szovjet ellen harcolni? A csendőrök egyhanguan kiáltották; Akarunk!- De mindjárt hozzátették, hogy a Temeske százados úr parancsnoksága alatt.- Erre a SS főhadnagy kijelentette, hogy ő már nincs. Erre Beregszászi törzsörmeester felállott s csak annyit mondott; -A, veszem a parancsnokságot!-

Ezután a németek fegyverrel és löszerral ellátták a csendőröket s elindították őket Mosóc-Délre, a védővonalba. De még ekkor sem bíztak meg teljesen a magyarokban, s ahogy ezt is később megtudtam- két-három csendőrt szétszórva osztottak be a németek közé. A tőlényt ledaszámra kapták és folyt az elkeseredett harc.-

Még az éjtszaka folyamán Zayzon Jenő csendőrszázados és Kólosváry György hadbiztos százados egy sportkocsin menekültek át az oroszokhoz, de Kólosváryt menekülés közben a németek agyonlőtték. Zayzon átjutott.

A benyomult szovjet éket sikerült megsemmisíteni s a keletkezett rést pedig magyar és német erővel zárták le. Ebben a védővonalban voltak az én csendőreim is.

Nekem Krizanich ezredes parancsára a közvetlen közelében kellett maradnom. Ekkor csak két csendőröm volt. Maczkó törzsörmeester és Király örmeester. Így tartóztatam felégy Pribóc községbe vonuló utász szakaszt, akik a z Okolicsányi-Kuthy századhoz tartoztak. Parancsnokuk egy zászlós volt, aki éppen az én lovomon ült.- Az egész szakaszt a templom kertjében megmozdítottam s minden csendőr és csendőr magánholmit elkoboztattam tőlük.- Ugyancsak Okolicsányi-Kuthy főhadnagy ellen pedig elfogató parancsot készítettem.-

x) von le Suir német vezérezredessel együtt voltam 1949 -ben a zelenszki szovjet hadifogolytáborban pár hónapig./ A Volga mellett ./

A 24. Hadosztály maradék részét felsőbb parancsra hátra rendelték, hogy majd morva területen a leharcolt 16. Hadosztállyal együtt feltöltik, fegyverzettel látják el, hogy majd újra be tudja vetni a harcokba a felsőbb vezetőség.

Nagybitse és Puhó mellett átvonulnunk a régi magyar ország határon (a Pátra hegyvonulaton), hogy Morvaország területre átvonuljunk. A hégő előtt pihenőt tartottunk, amikor egy tehergépkocsi megérkezett s erről harcban megviselt, szakállas, poros-füstös 13 táborigi csendőröm szállt le, amikor engem megláttak. Bereszési törzsszermester jelentette, hogy a visszavonuló harcokban, amely majdnem egy hétig tartott bátran, hősiesen a németek közé ~~szelvé~~ harcoltak. Rólsz csak annyi híruk volt, hogy engem a GASTAPO egyenlővetett a mosóczi Révay kastély kertjében. A védelmi harc emberfeletti volt a nagy szovjet túlerővel szemben. Lésztart kaptak hőven, annál kevesebb élelmet. Pihenés nem volt, azt lehet mondani. A csendőrosztag nagy része ott halt meg a harcokban, főleg a Turóc völgyi harcokban, esetleg súlyos sebesüléssel jutott a szovjet kezére.

Szabó szakaszvezető elmondta, hogy még az első éjtszaka ő másodmagával volt egy hevenyészett vacokban, amit csak úgy szuronnyal estek meguknak. Jobbra tőle feküdt Zempléni őrmester. Egy kisebb tűzszünet volt. Odateszolt Zempléniék, mert az nagy csendes volt. Az nem válaszolt. Odateszolt hozzá s látta, hogy Zempléni őrmester vérző fejjel ráborulva fekszik a karubélyén és már nem él.

A többi életben maradt csendőröm is hasonlóképpen adta elő az egy hetes harcok eseményeit. - Király őrmesterrel ezeket mind írásba foglaltam, hogy meg legyenek a dokumentumok, hisz ezeket a bátor és vitéz csendőröket kitüntetésre akartam felterjeszteni. 7)

Mint mondták, -illetve jelentették nekem, ott más választás nem volt, mint az utolsó tőrtényig harcolni, vagy meghalni.

A 35 táborigi csendőrből mindössze 13-en maradtak meg, akik akkor a gépkocsiról leugráltak. 8)

Szomorú volt tudomásul vennem, a táborigi csendőr osztagom így semmisült meg s így lépett a Hadek Utjára. Mosóc községtől Délre, - Legtöbbnek csontjai ott porladnak hevenyészett jeltelen sírokban.

Mindnyéjen önként jöttek velem a harcoló Hadosztályhoz, pedig ha Nyugatra mennek, talán mind életben maradt volna.

Ez a táborigi csendőrosztag is betartotta a csendőr jelszót, mert

- HÍVEN, BECSÜLETTEL, VITÉZÜL -

harcolt s áldozta fel élelét, hogy védje a magyar földet a vörös horda embertelen pusztításától.

Megérdemelnék, hogy valaha Mosóc községben legalább egy emlékoszlop hirdetné hősi helytállásukat. Ők is bevonultak a többi sok ezer csendőr hős közé Csaba királyfi Hadseregébe.

Nyugaton, 1995, február 14,-én, a 114. Csendőrnepon.-

vitéz Berancki Tamáska Andre
v. m.kir. csendőrszázados
a 24-es Hadosztály táborigi csendőr
osztagának parancsnoka

Jegyzetek;

1.- Dr. Bánki László csendőrszázados önként hazajött Nyugatról, majd otthon a kommunisták letartóztatták s később kivégezték.

2./ Romy Alajos ezredessel, aki a 24-es hadosztályhoz, mint parancsnok nem tudott bevonulni, mert közben szovjet fogságba esett, - a voronyezsi hadifogolytáborban voltam együtt 1949- és 50-ben.

3.- vitéz Vén Zoltán ezredessel egy rövid ideig a brünni szovjet hadifogolytáborban voltam együtt. Ut meg százados kora óta ismertem, mert Nyiregyháza s 12., Rákóczi Ferenc gyalogezrednél több évig ott teljesített szolgálatot.

4.- v. Paduschitzky és Dr. Szilágyi vk. századosokat hálából átvették az "új" magyar hadseregbe. 1951 év elején, amikor én a Mosogyi úti AVH-s börtönben voltam, v. Paduschitzkyvel szembesítettek is. Akkor ő az új hadsereg egyenruháját viselte s alezredesi rangban volt. Dr. Szilágyiról is hallottam, hogy alezredesi rendfokozatot ért el.

5.- Biztos vagyok benne, hogy v. Paduschitzky vk. százados, amikor én Stubnyefürdőn voltam, már a szovjet oldalon volt s onnan nem is jött vissza,-

6.- Átmentek még a szovjet oldalra, akikre emlékszem; Hegedüs és vitéz Muzsey Ferenc ezredek a hadosztály törzsből. Mint később hallottam, v. Muzsey ezredest börtönbe csukták. Zayzen ejtűnt.

7./ A hadinaplóm és feljegyzéseim egy részét Okolicsányi-Kuthy főhadnagy az okmányaimmal és családtörténeti kutatóval együtt a kis kézitáskámból kiszórta földre. Eredeti családi okmányaim is azok között voltak.- Ezeket a kihallgatott utászoktól tudtam meg.

8./ A maradék csendőrszázadossal együtt voltam Krizenich ezredes mellett Morveország területén és csak apr. 20-án váltam megötlük, amikor Pröhlitzből át kellett mennem a szomszéd városba (nevére nem emlékszem)- hogy ott parancsra átvegyem a Legfelsőbb Magyar Összekötő Törzs Rendészeti Főnöki beosztást s közben kórházba került vitéz Thessy-Plévenszky Ferenc csendőralezredestől./Ez törzstiszti beosztás volt./

.....
vitéz Komjéthy Tihmér gyalogos főhadnagy szintén a 24-es Hadosztálynál volt beosztva. Ő az átmetak között volt. Az új magyar hadsereghez átvették s ott 1950-ig teljesített szolgálatot, mint őrnagy. Ekkor letartóztatták s Sövényi altábornagy perében, börtönbe tették. Büntetése kitöltése után bányász lett. Az 1956-os Szabadságharc után nyugatra jött.- Itt kinn az USA-ban egyetemi tanár lett miután ledoktorált.-A "1000 years Hungarian art of war" ("Rákóczi foundation 1982-Canada, / című könyv 163. oldalán ezt írja; -" Let us quote here only one statement made by a Russian general upon the capitulation of the Hungarian 24th Division on Apr. 6, 1945;" If I could have had Hungarian soldiers, I would have occupied Berlin a year ago." -Szép elismerés az ellenség részéről.-

I g a z o l á s .
=====

Alulírott *D. rangas 'Soldos. Árpád', a rólt 'Barachi' Tamás*...
Endre *Kovács Lajos Krmánova 7* lakos, igazolom azt, hogy Be-
renchi Tamáska *Endre* aki akkor vőlegényem volt- egy nyilas beállított-
ságu magyar honvéd tiszt közreműködésével 1945 április elején Mosóc köz-
ségben GESTAPO letartóztatásba került és a Révay kastély pincéjében volt
elzárva SS őrizet alatt. Onnan szállították a német tábori bíróság elé
de közben sikerült megszöknie.

Vőlegényem akkor a 24. gy. hadosztály állományában volt, míg én a csa-
ládammal együtt a 16. gy. hadosztály területén voltam egy magyar menekült
csoportban, Döbrössy József vk. századost ott ismertem meg, aki a magyar
menekültek ügyeit is intézte.

Kelt; *9. 10. 1993*.....

9. 'Soldos Árpád'

Címem;

Előttünk ;

D. Kovács Alexy
Kořica, Krmánova 7

04001 Kořica, Krmánova 7
57

0-OP 431901 Ke-13

Az eredeti rehabilitációs kérvény-
hez csatolva. 1994, január. 21.

S. Kovács Árpád
Kořica, Krmánova 4. 7
214550 BL-62
16. 11. 28 / 1954

Kovács Árpád

FEBRUÁR 14. CSENDŐRNAP

Irte;
F ü r y L a j o s A hamuba sült pogácsa és egyéb góbéságok.

A csikiek egyszer engedélyt kértek József császártól, hogy adja .. törvénybe, hogy akinek lova nincs járhasson gyalog.

A császár és a tanácsosok bár először csodálkoztak a furcsa kérésen, de aztán , mivel nem került pénzébe sem a császárnak, sem a kincstárnak, gondolták, hogy megadják a csikieknek ezt a szegény kívánságot.

Amikor aztán József császár Csikban járt, a császári hintó elé nem adtak lovakat, hanem felmutatták a császári rendeletet, hogy akinek lova nincs járjon gyalog.

József császár kénytelen volt a saját pénzésen lovakat bérelni a hintája elé.

A háromszékiek egyszerű emberek, aztán egyszer Csikban jártak, ahol kendermagciberével kínálták meg őket. Igen ízlett a háromszékieknek a cibere leves és kérdezték is a nevét, hogy odahaza is főzethessenek az asszonyokkal. Hazafelé mentökben állandóan a ciberéről beszéltek, hogy el ne felejtsek. Egyszer aztán egy árkot kellett átmászniok, mert a palló hidat elvitte a víz, amikor sárosan, nagy nehezen átkecmeregtek a tulsó oldalra már nem jutott eszükbe a finom leves fura neve. Letültek és gondolkodtak, de minél jobban törték a fejüket csak nem jutott az eszükbe. Valamelyik azt mondta.

-Biztosan az árokba ejtettük...

Nosza nekigyürközték, vissza másztak a pocsolyába és keresni kezdték, közben mondogattak minden cifraságot, de csak nem jutott eszükbe a leves neve.

Arra ment egy kisszolgált katona és megkérdezte, hogy mit keresnek az árokban olyan elkeseredetten.

Erre mondták neki, hogy egy drága dolgot beleejtettek az árokba és azt keresik.

A katona nevetett.

-Ott már ugyan kereshetik, mert azt meg nem találják, mert úgy felkavarták a vizét, olyan az már , mint a cibere leves...

Megörültek és ölelgették a katonát.

-Es az vitéz uram, megvan már ez, az, cibere, hogy az is egye meg.. Most már nem felejtették el hasáig, mert váltig mondogatták egymásnak fennhangon. Mégis a csikiek azt mondják, hogy a háromszékiek még a mai napig sem tudnak igazi cibere , kendermag cibere levest készíteni.

A mesékből jól ismert ,hogy amikor a szegény ember legkisebb fia elindul hazulról,hogy megszabadítsa a királykisasszonyt a hétfejű sárkánytól,akkor mivel igen messzire a világ végére,tul az Óperenciás tengeren vándorol.Hogy elegendő étele legyen,a nagy utra,édessanyja hamuban sült pogácsát rak,mert a mesében az soha nem fogy el és az egész uton elegendő .Ez a mesebeli hamuban sült pogácsa eredeti székely népi étel, kenyértésztából gyútt nagy,kerek lepény és a kemence hamujában,ropogósra sütik,ami tartóssá teszi is,ha el is fogy,de sokáig eltart a tarisznyában.

Kérdezik a góbét,meg tudná-e mondani,hogy mért teremtette az Isten előbb Ádámot ?

Már hogyné ,mert tudta Teremtő,hogy nem jó asszonyai kezdeni.

A rosszul szántó ökörre mérges a székely és elkanyarintja magát.

-Hát hogy a medvék ennének meg...

Akkor vette észre ,hogy milyen rosszat kívánt saját magának. bünbánóan nézett fel az égre és gyorsan hozzátette.

-Uram ne hallgasd meg,mert drága az ökör...

A góbé bemegy városba az ügyvédhez és megkérdezi,hogy elvállalja-e a pert,de úgy,hogy biztosan megnyeri.Az ügyvéd megbiztatja.Na hallja, ezt a pert biztosan megnyerem.Azt mondja a székely.No akkor,adjon Isten jójcaját,nem perelek.Ugyanis az ellenfele jogállását ismertette az ügyvédnek.

A csiki,meg a háromszékiek,ha találkoznak mindig évődnek egymással. A háromszékiek lekezelik a csikieket és mint a dunántúli rátótiakra sok minden adomát fognak rájuk.Ez alkalommal azonban a csiki székely szedtő rá a háromszékieket.Azt mondja a csiki székely.

-Na,ha olyan okosak magik,teszek fel egy kérdést én es,hadd lám megtuggyék-e mondani,hogy a feleségem hány fej hagymát tett reggel a tarisznyámba.Ha kitanálják,hát én mind a hatot magiknak adom...

Nevetnek a háromszékiek.

-Hát hatot...

-No nem biz a,mert hetet,csak egyet már megettem belüle...

#

I r j u n k t ö r t é n e t i h ű s é g g e l .

Meg van az a megrögzött nyakas magyarságom, hogyha angol vagy magyar írásban (újságban) valótlan dolgokat olvasok a magyarsággal kapcsolatban, mindjárt nekilátok a levél megírásának, hogy azt az illetékes kezéhez juttassam, Abban megírom a valóságot természetesen. Mindig ez áll előttem; - Ne bántsd a magyart ! -

Persze legtöbbször legfeljebb -egy pár soros levélben sajnálkoznak s írják, hogy legközelebb ez nem fog előfordulni. De a küldött levelem, amely az igazságot mutatja be, azt már nem teszik közre. Nehéz az igazságot elviselni s belátni a tévedést. -

Egy ilyen válasz nélkül hagyott leveletem adom most közre itt alant.

* * *

Szászots, 1993, dec. 30.-án

A MAGYAR NEMZET Szerkesztőségének

1092 Budapest.

Kinizsi u. 30-36.

Magyarország

Tisztelt Főszerkesztő Úr !

A MAGYAR NEMZET 1993, szept. 18.-én megjelent cikkét (Fel, fel, vitézek....) csak most kaptam meg Magyarországról. Ehhez a cikkhez szeretnék valamit hozzáfűzni.

Igy ír Boros István a cikkében.... "Meg kell említenem, hogy mellette - kizárólag arisztokraták számára - állították fel az aranyserkentyus vitézi rendet..." Mit is ír Vejeny Szebolcs az Aranyserkentyus Vitézekről; "A koronázás alkalmával nádori előterjesztésre Szent István kérdjének érintésével felavatott kitüntetteknek kezdetben sem szervezték, sem rendjelményük, vagy szabályzatuk nem volt, csak megkülönböztető arany serkentyűt viselhettek. Végül is 1792-ben nyertek jelvényt; a magyar címerrel megrakott, arany szegélyű Szent János keresztet, első ágának két csúcsa közé függesztett arany serkentyűvel. - Az utolsó avatási szertartásra 1916, december 30.-án került sor a budavári koronázó főtemplomban. Ekkor nyertek aranyserkentyűt Lónyay László és gróf Teleki Béla Johannita lovagok, míg gróf Teleki Gábor már I. Ferenc József 1867 évi koronázásakor lett aranyserkentyüssé." -

Aki a debreceni M. Kir. Tiszta István Tudományegyetemen végezte a jogi tanulmányait, annak jól kell emlékezni erre, amit Dr. barabási Kun József professzor tanított a közjogban. - A koronázás egyik kiemelt eseménye volt, hogy a király az alkalommal a legkiválóbb és legvitézebb személyek közül aranyserkentyus vitézeket avasson.

Itt van a tévedés, hogy csak arisztokratákat avattak.

Thury György várkapitányt, híres törökverő vitézt és Gyulaffy László, a török elleni harcok egyik legismertebb hőst I. Miksa 1563-ban vette aranyserkentyus vitézzé. Ők például nem voltak arisztokraták. - Ha történelmünkben visszafelé lepoznánk még sok ilyen személy kerülhetne elő. -

De meg kell említenem egy 1916-ban avatott "Aranyserkentyus Vitézt", akit gyermekorom óta személyesen nagyon jól ismertem Gyöngyösön. Ez vitéz Vén Zoltán volt, aki az I. Világháborúban, mint hadnagy olyan magas kitüntetésekkel érdemelt ki, hogy ő is az avatottak között volt. Nem volt arisztokrata. - Székely származású tanító volt a közemberből küzdötte fel magát a hadnagy rangig. / NB. mint ezredessel egy darszig együtt voltam a brünni szovjet hadifogolytáborban 1945-ben /

Egyébként úgy emlékszem, hogy mint fiatal fiú lapozgattam a Tolnai Világlap elsőrgült lapjait s ott az 1916-ban avatott aranyserkentyus vitézek arcképeit le is közzölték. Talán 50-en lehettek.

Végül pedig hagy írjam le az Aranyserkentyus Vitézek jelvényét;

/ Ezt éveken keresztül igen sokat láthattam vitéz Vén Zoltán bátyám nyakában./

= Egy kb. 4-4 és 1/2 cm magas, zöld emall-pajzs, melynek közepén fehér (lebegő) kettőskereszt volt. A pajzsot arany Szent Korona fedte be.- A pajzsot pedig két oldalról és alólól (körül) fogta egy arany sarkantyú, melynek a tarsolya a pajzs eljének közepén volt. A kitüntetés a nyakban kellett viselni a Szent István Rend szalagján. (bibor-vörös és a két szélén keskenyebb sötét zöld csikkkel).

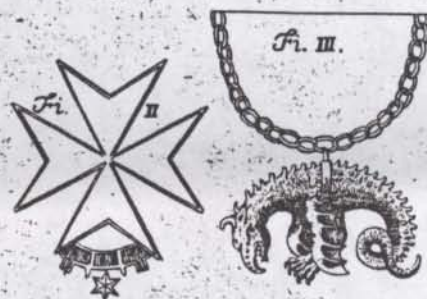
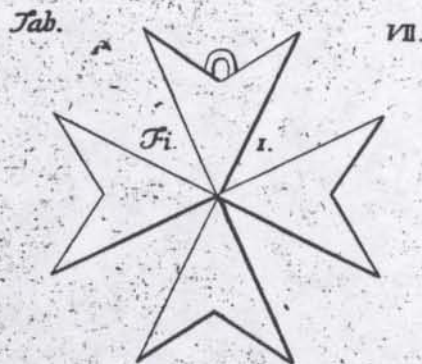
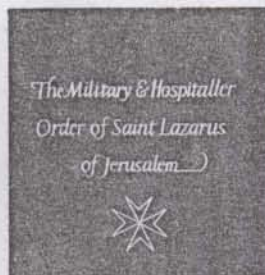
Ennyit óhajtottam a cikkhez hozzáfűzni.

Öszinte megbecsüléssel;

néh. Berenchi Tamásné

/ vitéz Berenchi Tamásné Endre /
tb.vitézi székekpitány,
a Szt. Lászar Lovagrend
szaldikusa és genesalogusa, stb.

Maltészer (Johanniter)-Kreuz
Goldener Sporen-Orden
Drachen-Orden

Ez a kis epizód még ide kívánkozik:

vitéz Nemerey Márton ezredes/ később altábornagy, a M. Kir. Csendőrség felügyelője volt /,- aki származására nézve "erdélyi bakszász" (Gross) volt, kinevezték a nyíregyházi "II. Rákóczi Ferenc" gyalogezred parancsnokául.

Amikor az ezredet átvette, a tisztikar élén ott állott két százados is: vitéz Vén Zoltán "Arany sarkantyús vitéz" és nemes pécújfalusi Pécly Ferenc Johannita lovag.- Természetesen miútként a nyakában ott függött a megfelelő rendjel.

Ez szemet szűrt vitéz Nemerey ezredesnek- neki akkor még nem volt a nyakában semmi kitüntetés-és először Pécly századost szólította meg, hogy mi van a nyakában? - Pécly százados nyugodtan jelentette; Johannita lovag vagyok- a Johannita kereszt.- vitéz Nemerey ezredes összeráncolta a homlokát a válasz után s vitéz Vén Zoltán százados felé fordult. Mi van a százados úr nyakában? - "Arany sarkantyús vitéz" vagyok- válaszolta katonásan- annak a jelvénye.- vitéz Nemerey erre elkomorodott s több kérdést nem tett fel.

vitéz Vén Zoltán hadnagy, - miután IV Károly király "Arany sarkantyús vitéz"-zé avatta, egy rövid ideig be volt rendelve az Udvarba, mert ő lett a gyermek Ottó trónörökös katonai nevelője.- 7^Ékor még legfel-

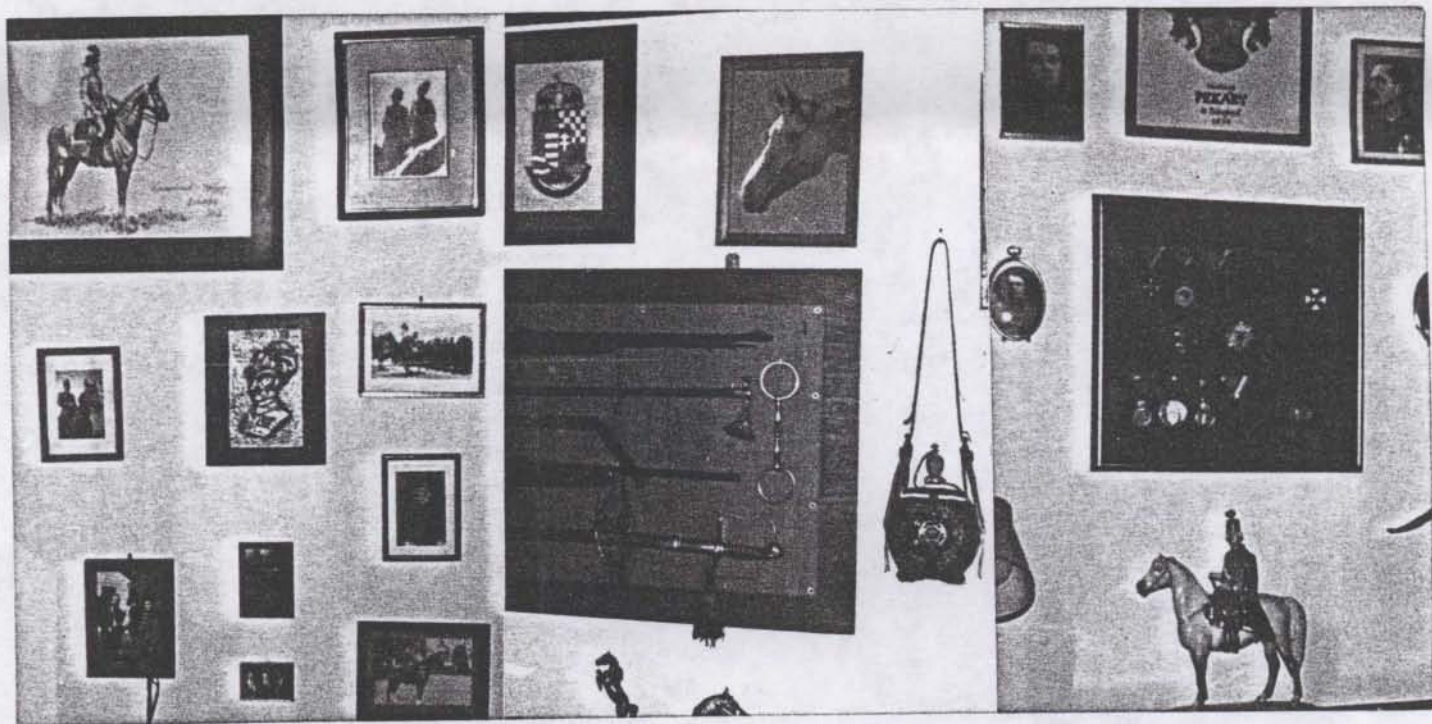
jebb ölomkatonákkal tudtak volna játszani.-/ Baráti körben,-főleg vadászatok után- mesélte, hogy az igazat megvallva nem sok dolga volt. Majd újra kérte magát a harctérre. Később pedig vitézül tevékenykedett a "Székely Hadosztály" keretében.- Hisz született székely volt.-

... ..

"M I N I" M A G Y A R M Ű Z E U M O K .

Ahogy el kellett hagyni szeretett Hazánkat,- azt lehet mondani, " egy szál ingben",- be kellett illeszkedni egy idegen ország rendszerébe, légkörébe. A szívünket és lelkünket azért igen sokan megőriztük s nem akartunk "beolvadni" az új haza szürke emberei közé s megmaradtunk m a g y a r n a k .

Amint már saját otthonunk is lett, akár csak egy egyszerű szoba, azt igyekeztünk olyan tárgyakkal ellátni, díszíteni s berendezni , hogy amikor a munkahelyünkről a lakásunkba beléptünk, egy kis magyar légkör legyen bennünket körül.- Ezen keresztül gyűjtöttük az emlékeket, családi fényképeket, egy rozsdás tiszti kardot, elfakult szalagu kitüntetések, egy -egy Herendi szobrot, vagy magyar festő festményét. A heverőnket pár magyar kézimunkájú diványpárna díszítette s paraszttányér a konyhai falon. Szóval a falokról, a butorokról olyan magyar, vagy családi emlékek néztek ránk, amelyek a régi otthonunkba, a régi Hazánkra emlékeztettek mindig.

A fenti képen a "PEKÁRY PISTA MŰZEUM"-ának egy része látható. Ő lovas csendőrtiszt volt s a lovak iránti kedvtelését még itt kinn az USA-ban is megőrizte mind a mai napig.- Így a múzeumának tárgyai is e körül csoportosulnak.

Igy írta egyik legutóbbi levelében;" Lakásom "felképeztem", teli van loval, puskával, fokossal és címerekkel.- A "múzeumban" így közel 100 emléktárgy van. -

1994 év Karácsonyán

SZENT LÁSZLÓ TÁRSASÁG (1861) ÉS REND

K Ü R L E V E L

Dr. Miklós Háy Attila
püspök
Rend-i Kormányzó

A Szent László Társaság és Rend káptalanja felkérte Főtisztelendő Miklós Háy Attila S.J. Püspök Urat, a külföldi magyarok püspökét, hogy a Rend kormányzói tisztségét, ezáltal a Rend vezetését és fővédnökséget elvállalni szíveskedjék. November 5 -vel a kormányzói beiktatás napjával mint Rend-i kormányzó elvállalta a Rend vezetését. A rendi jelvényeket, Szent László lovagkeresztet, okmányt megküldöttem. 1994 nov. 5-ki keltezéssel a következő REND-I KORMÁNYZÓ és PÜSPÜKI levelet intézte a Rend tagjaihoz, és a rendi Tisztség viselőkhöz:

Kedves Rendtársak!

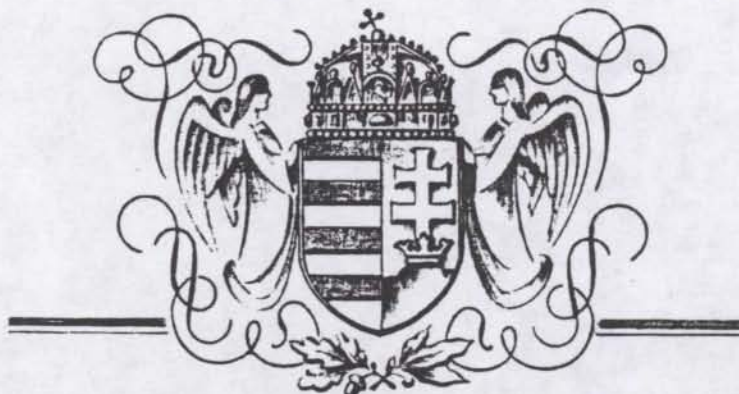
Megtisztelve érzem magam, amikor a mai napon beiktattak a Szent László Társaság (1861) és Rend Kormányzói tisztségébe és lovagkeresztet Szt. László lovaggá avattak. Mint a Rend Kormányzója, szeretettel köszöntöm a Rend minden tagját, különösképpen a Törzsszéktartókat, aki levélben fejezték ki jókívánásait, valamint hivatali körükbe tartozó Rendtársaiknak. Ez alkalommal szeretném hangsúlyozni a Rend jelmondatát: CUM DED pro PATRIA et HUNGARIS. - Istennel a Hazáért és a Magyarorsáért! Őseinkhez és eleinkhez hűen, mi is ragaszkodni akarunk keresztény hitünkhöz és ezeréves szentistváni hagyományainkhoz, melyek kötelességet rónak ránk, bárhol is vagyunk. Ezt az igazi magyar lelkiséget akarjuk megélni és sugározni környezetünkben. Szent László, a Haza bajnoka (athleta Patriae), a jámbor és kegyes király (rex pius et benignus) a mi példaképünk és közbenjárónk. 1995-ben lesz halálának 900 éves évfordulója. Legyen ez az év a magyar lovag-eszmény megújításának az esztendeje mindannyiunk számára. Május 14-én Nagyváradon ünnepséggel emlékeznek meg erről. Mindannyiunkra a Jó Isten áldását kérem Szent László Királyunk közbenjárása révén. "Sziklahitű László, ki nem ismer sz félelmet, - légy ereje pajzsa gyengeszívű népednek!"

Szent László segíts!

+ Miklós Háy Attila S.J.
Dr. Miklós Háy Attila S.J.

püspök, Rend-i kormányzó

A Rend-i kormányzó Ur, és Kegyelmes Püspök Atya hozzánk intézett szavait és buzdításait kérem kihirdetni, és az örömnepet közölni: habemus Pontificem - magyar Főpapunk, Excellenciás Püspök URUNK, REND-i Kormányzónk.

Amíg az ember eljut ideig

=====

Amikor csendőrhadnaggyá avattak, emlékül Mária-Terézia húgomtól kaptam egy szép fényképalbumot, amelynek fedőlapján ez az irás volt míg elatta a hadnagyi hajtókam volt megfestve. Azon ott ragyogott az egyetlen arany csillag.-

A fényképalbum tulajdonképpen az eddigi életemet mutatta be annak, aki végiglepezte az oldalakat.- Az első fényképemen meztele-
mül hasaltam egy szép fehér báránnybőrön. Aztán jöttek sorra a képek, ahogy az éveim multak.- Ott voltam kedvenc hintalovamon, teljes hu-
szárdiszben, vörös sapkában, hátamon a parafadugós karabély és a ke-
zemen a kivont kard.- Aztán az elemi iskolás, majd a gümniáziumi, -
cserkész képek. De jött az igazi egyenruhás kép is, mint tüzérönkéntes
lovon is meg gyalog. Díszben, meg bálokon, nyári gyakorlatokon vagy
Borbála estén. Egyetemi évek, egyetemi században, majd az utolsó elöt-
ti képen, mint m.kir, tüzérhadnagy feszítettem.

Gondosan őriztem ezt az albumot, amelynek utolsó lapjára ragasz-
tottam be a csendőr hadnaggy avatási képemet,-

Mint sok minden, ez is elveszett a háború forгатagában.-.....

.....Most is egy albumot szeretnék csinálni, de az nem képekből
lesz összerakva, hanem képzeletbeli emlékképekből.....

Első kép lenne,--- hazatérés a börtönből. Még a régi hadi egyen-
ruhában, de már annak gallérjáról hiányzanak az aranycsillagok.-

... Berendelés a Katonai Nyilvántartó Hivatalba, ahol közlik ve-
lem, hogy az új Néphadsereg állományába vettek mint " köztüzért."

Mint mezőgazdasági munkás- napszamos- három és fél évig a régi e-
gyenruhában megyek mindennap ki dolgozni a gazdaságba.

Térképezünk, felmérünk a szőlőkben s ott a mérnöknek segíték,
mert mint volt tüzértiszt még a theodolithoz is értek.

1956 októberében újra felveszem régi egyenruhám, zubbonyomat,
csizmám, lovaglónadrágomat, táborig sapkámat- persze rendfokozat nél-
külő ötödmagammal jelentkezem a Nemzetőrséghez.

Menekülés Ausztria felé, november végén- mert már a KGB és az új
magyar kommunista rendőrség (pufalykások) keresnek .

Ausztriai menekült táborig élet,- majd hajóval át az Oceanon az USA-
ba.

Itt új életkezdés. De azért itt is megállom a sarast,-

Kommunista ellenes cikkek írása és ily fajta előadások sorozata.

Oktatni az amerikaiakat, hátha használ valamit.-

A kommunizmus bukása után 1992-ben először hazatérés Magyarorszá-
ra.- Nincs ünnepélyes fogadtatás, nincs díszszázad a repülőtéren.

Ezzel a képpel aztán már be is telt volna az új albumom. De az ott-
honi jó barátok, régi bajtársak r'beszéltek, hogy kérjek kártérítést,-
kérendezést, hisz erre igencsak megszolgaltam.-

Igy írom meg 1992 júl, 12-en kérvényemet, amelyben ez volt az u-
tolsó bekezdésben;

"Amikor kérésemet megismétlem, mint USA állampolgár kijelentem ,
hogy semmiféle anyagi kárpótlásra nem tartok igényt. Viszont az elszen-
vedett 10 évenért, úgy hiszem az erkölcsi elégtételt megérdemlem,".-

Erre a kérésre az Orsz. Kérendezési és Kárpótlási Hivaltól
401351/1992 számmal 1992 okt. 9,-en a következő választ kaptam;-

" A kérelmet megvizsgáltam és meghoztam a következő

H A T A R O Z A T O T

Endre Baranch kérelmét elutasítom.

A határozat ellen fellebbezésnek helye nincs.

Kiss Imre sk.
osztályvezető. -"

Ez a kurts és szentelen határozat annyira felbosszantott, hogy elhatároztam a megfelelő okmányok beszerzését, hogy kérvényt adhassak be, de nem is egyet, hanem mindjárt hármat.

Egyet a Kárrendezési és Kárpótlási Hivatalnak, egyet a nyugdíjazási ügyemben és a harmadikat pedig a HM-be, rehabilitálásom ügyében. Megnyomtam a pennémat, mert az egyik levelomban ezeket irtam/1992, aug.1./- "Uraim! én nem önszántamból voltam saját "Hazámban számkivetett" s csak nehéz fizikai munkát végezhettem ez alatt az idő alatt s minden vasárnapomat a rendőrségen /ÁVH/kellett töltenem s minden emberi jogomtól meg voltam fosztva. Azonkívül el kellett tűrnöm a rendőrség és az ÁVH durvaságait, megalázásait."-

A rehabilitációs kérvényemben a "kérelem"; sorába ezt irtam;" Ha a HM. az ügyemet nem tudja elintézni, kérem az egészet félretenni és kérésemet semmisnek venni;-

vitéz nemes Baranchi Tamáska Endre sk.
v.m.kir. csendőrszázados.-"

..... A három kérvényemnek meg lett az eredménye.- Ugy látszik a katonás hangú soraim hatottak.

1./ Megkaptam a Kárrendezési és Kártalanítási Hivataltól a határozatot, hogy részemre 1.100.000 Ft. értékű kárpótlási jegyet utalt ki. - "A törvénysértő és igazságtalan szabadságvesztésben eltöltött idő összesen; 2971 nap azaz 100 hónap.-"

2./ 1994, febr. 2.-én megkaptam a Nyugdíjaztatási Igazgatóságtól a Határozatot, hogy számomra / 14 év és 253 nap/ havi 7.480.00 Ft. nyugdíjat állapítottak meg./NB. mit szól ehhez Kiss Imre osztályvezető-?/

3./ Ennek a képzeletbeli albumnak az utolsó lapjára kerül az, hogy a HM. 1994 év folyamán visszadta a jogtalanul elvett századosi rendfokozatomat és egyben előléptetett ezredessé,-

- Mind a hármat mint erkölcsi elégtételt veszem tudomásul.-

A képzeletbeli albumomat bezárom azzal, hogy ime miknek is kellett megtörténnie-

- Amíg az ember eljut idáig !-

/ 1995 /

/ ezereskapitány/**

... *** ...

MH-K 021097

HONVÉDSÉGI
NYUGDÍJAS
IGAZOLVÁNY

NÉM. Baranchi Tamáska Endre

RENDFOKOZAT: ezredes

1 3 0 5 3 0

**HONVÉDELMI MINISZTERIUM
REHABILITÁCIÓS BIZOTTSÁGA**

számú példány

Nyt.szám: 9/360/1994.

**TAMÁSKA ENDRE
(1913. Hegedüs Mária)**

**2621 WOODGATE LANE
SARASOTA, FL. 34231.
U.S.A
0000**

Tisztelt Tamáska Úr!

Örömmel tudatom, hogy a Honvédelmi Minisztériumban folyó katonai rehabilitáció keretében a rendfokozatától tör-
tént megfosztását megvizsgáltuk és javaslatot tettünk visz-
szaadására.

A Honvédelmi Miniszter úr a javaslatot elfogadta, a
lefokozási parancsot, mint törvénysértő intézkedést hatályon
kivül helyezte és a 496/1994. számú parancsában visszaad-
ta századosi rendfokozatát és egyben előléptette

EZREDESSÉ.

Megtisztelő számunkra, hogy a fentiekkel is hozzájá-
rulhatunk az elszenvedett sérültek enyhítéséhez.

Budapest, 1994. szeptember 11.

Tisztelettel:

Nemes László
(Nemes László ezredes)
osztályvezető

- .. - .. - , ; ; - .. - .. - .. - .. -
B A J T Á R S I H I R E K .
=====

Társadalmi események .
=====

- 1994- évben.

Szent Borbála Ünnepe. - A sarasotai volt tüzérek immár 15-ször
tartották meg Borbála ünnepeiket vitéz Szüets Ervin bajtársunk házá-
ban. Ő mint házigazda köszöntötte a megjelenteket, majd Devényi Zoltán
v. tüzérhadapród iskolai növendék elmondta az 50 évvel ezelőtti Borbála
napját Sopronban, amikor az amerikai légierők megbombázták a várost. Ő
s súlyosan megsebesült. - Majd vitéz L. Jezierski László köszöntötte
a tüzéreket a többi fegyvernem nevében. - Az ünnepség vitéz Barancki Ta-
máska Endre szokásos Borbála-tekerccsével fejeződött be, amely nagy de-
rűltséget keltett.

A nagyszerű ebéd után, amit vitéz Szüets Ervanné- Mariának köszön-
hettek, a társaság még elég sokáig maradt együtt kellemes társalgásban.

Képek a Borbála napról.

v.L. Jezierski L. v. Szüets E.

v.B. Tamáska E. Szaday T.

Lehoczky-Nagy K., Dr. v. Kámpáthy S.-né, Varga Gy.-né, Rylli F.-né. Varga Gy.

* - - * - - *

Részlet a Borbála-tekercsből;

.....

"Elhívott mult héten a Sörényi Pista,
 "Nem ír és nem olvas" nemes ember sok.
 Sokáig beszélünk-, barátságunk régi,
 53 évet kell erre számítani.
 Nyiregyházán akkor, 1/ 1 útegnél,
 Töltöttem napjaim, boldog fiatalként.
 Sebők kapitány úr, /volt/ útegszerecsnökem.
 Sebényi főhadnagy, meg kedves barátom.
 Akkor kedét voltam, csak tűzér hadseregűd,
 Mégis barátsághoz, megadtott e mód.
 A jó nyiri vinkó adott hozzá erőt,
 Amikor e Demu húzta a nagybögöt.

Egy napon e Pista bacsút into nekünk,
 Csendőrr lett belőle s mi is irigykedtünk.
 Talán nekem is ez adott srrszert,
 Hogy kövessem Pistét e zászadrok között.
 38-ban aztán én is bacsút mondtam,
 Lovassági kardom akkor lecseroltam.
 De s perolim az mégis piros mebedt,
 Eszel is mutatván e tűzér multemet,
 Nem volt többé ágyam, de volt lovam, bőven,
 Vigen lovasoltam nyárségi zászadon.
 Háború utánra- újra tűzér lettem,
 Csendőrség már nem volt, csak oda mehettem.
 Hála az Is-tennek, -csak köztűzér voltam,
 Népi-hadseregnek mundérjét nem hordtam.

.....

A SARASOTAI MAGYAR KERESZTYÉN EGYHÁZ 1994, dec.

5.-én és Karácsony napján, -dec. 25.-en tartott Istentiszteletet. Az utóbbin Urvacssore osztás is volt.

Mindkét Istentiszteleten az igét Nt. Bodor Péter-Pál ref. esperes hirdette.

1995, március 5.-én lesz a legközelebbi Istentisztelet, majd utána Evi Egyházi Közgyűlés.

* * *

Hungarian - American Cultural Association Inc.

Kossuth Club

1995, jan. 29.-én volt a sarasotai KOSSUTH KLUB évi tisztújító közgyűlése. A elmúlt évről beszámolt a leköszöntő elnök, Szűts Pál.

A megválasztott új tisztikar;

Dr. Csizinsky Sándor elnök, Ormay Gabriella és vitéz Baranchi Tamáska Endre alelnökök, Szűts Pál titkár, Dr. Köpetzi-Bótz Mihály h. titkár, Szalay Tibor pénztáros, Igazgatók; Fésűs Erzsébet, Görgey Kálmán, dr. Kisversányi Géza, Dr. Kisversányi Géza, Nagy Kálmán és Dr. SzépGáspárné H. Márta Dr.-

- XXX -

CSENDŐRNAP Sarasotán

1995, febr. 14.-én tartották meg a floridai csendőrök a 114. Csendőrnapot.

Mivel az új magyar étterem elég kicsi, így csak korlátolt számban lehetett meghívni az ünneplőket. Elsősorban a csendőröket a másodsorban a tb. csendőröket.

D.ú. 6 órákor Görgey Kálmán, mint rendező köszöntötte az egybegyűlteket, közöttük az új MKCsBK központi Vezetőjét Kiss Gábort, aki Feleségével jött Apopka, Fl.-ból. Az elmúlt évben elhunyt Dr. Kuli Sándor és Dr. Borhy Emil századosk emlékének egy perces felállással adózott az ünneplő együttes, majd Hajas I; "Kakastollasok" c. verset olvasta fel.

Ezután Kiss Gábor MKCsBK központi vezető mondta el tömören jövődö programját, melynek kiemelkedő pontja volt, hogy a volt M.Kir. Csendőrség. II. Václágháborúban teljesített harctéri eseményeit fog-

HIVEN, BECSULETTEL, VITÉZÜL

MINDHALALIG!

juk megörökíteni. Itt az emigrációban kell ezt megtennünk, mert ott-
hon ezt még mindig nem lehet,-

Majd atnyújtotta a tb. csendőröknek a MKCsBK jelvényt és a kine-
vezési okmányokat.

vitész Bánkúty Géza, mint új tb. csendőr megköszönte a kitüntető ci-
met, majd hozzátette, hogy készülő könyv kiadásával kapcsolatban er-
kölcsei és anyagi részt akar vállalni.- Az egybegyűltek nagy lelkesé-
déllel vették ezt tudomásul.

A többi fegyvernemek nevében vitész L. Jezierski László mondott di-
csérő szavakat a v. M. Kir. Csendőrség békebeli, majd harctéri kiváló
tevékenységéről.

Jó nagyeros vacsora elfogyasztásával végződött be az ünnepség.-

/ o o o /

Csendőrök és tb. csendőrök.

Görgey Kálmán beszél.

Kiss Gábor az MKCsBK
új Központi Vezetője.

BAJTÁRSI LEVÉL

Negyvenhetedik évfolyam.

Kiadja:

Első szám.

Az MKCsBK központi vezetősége Szerkesztőbizottsága nevében Kiss Gábor, felelős szerkesztő.
A Szerkesztőbizottság tagjai: Körmenyi Ferenc, Szentkláray Norbert és Kiss Gábor.

Megjelent a legújabb BAJTÁRSI LEVÉL, amit örömmel vettünk a kezünkbe.- Az új Központi Vezető egy újabb munkát vett a vállára. De remélem, hogy lesznek bajtársak akik ebben a munkájában segítségére lesznek. Így mégis, megőrizte a MKCsBK további függetlenségét.

A Szerkesztőknek és munkatársainak munkájára Isten áldását kérjük;-

- H - B - V -

oooooooooooooooooooooooooooo

Itt jobboldalon látható a megjelent legújabb Bajtársi Levél első oldala.-

Bajtársaim!

Tudom, nem vagyok egyedül, amikor csalódásomat fejezem ki tervünk füstbemente felett, de a "Hadak Utján"-MHBK-s bajtársi híradóban történő hireink közlése elmarad.- Mindkét érdekelt szervezet őszinte igyekezete sem tudta leküzdeni a hely-szűke és elosztás nehézségeit, így Dr. Kiss Gyula és a vezetőségi tanács több tagja javaslatára folytatni tervezzük a közel fél évszázados emigrációs csendőr hagyományt, a Testület híreinek és közleményeinek önálló lekölését. Jelenleg a három tagból tervezett szerkesztői bizottságnak csak egy tagja működik, így a bírálatokat, vagy esetleges dicséretet neki kell vállalnia.

Most pedig kezdjük levelünket tizenegy éven át példaadóan vezető Dr. Kiss Gyula szavaival:

Kedves Bajtársaim!

Közel ötven éve vagyunk már az emigrációban. Ilyenkor, egy új év hajnalán fogjuk meg egymás kezét gondolatban...és adjunk hálát a Mindenhatónak, hogy élünk, hogy annyi hűséges bajtárs távozása s oly sok nehézség mellett is megtartott a kapcsolatot egymással, hogy ezután se maradhasson egyikünk se magára.

Ezért kérem ezúttal is csoport és szórányvezetőinket, legyenek segítségére központi vezetőinknek, Kiss Gábor bajtársunknak. Csak közös együttműködés biztosíthatja a Bajtársi Levél sikeres elosztását mindannyiunk kezébe, azokéba, akik annyi éven át hűségesen tartották velünk a kapcsolatot.

Elmult Karácsony is, s magunkkal hozott gyermekkori, otthoni emlékek elevenedtek meg újra. Legyen új, közösségi kapcsolatunknak biztosítása mindnyájunk részére egy kicsit a Kisjézus ajándéka is.

Kivánjunk otthoni magyar testvéreinknek közös megértést és őszinte összefogást, hogy egymásra találjanak és ők vehessék kézbe sorsuk további irányítását.

.....
Betegségek ;
=====

.....
Kórház .
=====

.....
Felgyógyulások ;
=====

Sörényi Pistától hallottam a sárosotai Csendőrnapon, hogy Pekáry Pista még mindig betegeskedik.-
Kivánunk Neki minél hamarabbi felgyógyulást !-.

.....
Baranchi Amáska István/ a szerkesztő öcse / közelében kórházba kerül,
mert egy sűrű operációt kell rajta végrehajtani.-
- Piros a peroli Pityukám !-

.....
vitéz Gálócsy Arpád is már a láboperációt kiheverte, de most meg az "influenza" látogatta meg házában.- Gyógyulj meg Arpád !-

.....
A szerkesztő Felesége állapotában valami kis javulás tapasztalható. Ezt mondják az orvosok s azok, akik régebb idő óta már nem találkoztak Vele.-

.....
Minden betegnek, gyógyulást kíván a szerkesztőség !-

* Dr. jur. utriusque F Ü R Y - A R N O L D L A J O S *

* 1913 * 1994

író, v.m.kir. tert. huszár hadnagy, a Vitézi Rend Nemzetvédelmi T. tagja, több kitüntetés és Rendjel tulajdonosa, az ARPAD AKADEMIA v. elnöke, és alapító tagja, tb. csendőr és tüzér, stb., stb., hirtelen elhunyt Sarasotában (FL.) 1994 november 25.-én 81 éves korában.-

1994, dec. 1.-én Ft.Dr.Szépe László r.k. lelkész, Szt. László lovag, tartott érte gyászmisét, ahol a BAT nevében vitéz L. Jezierski László búcsúztatta. Dec. 5-i Magyar Ref. Istentiszteleten. Nt. Bodor Péter -Pál ref. esperes búcsúztatta, mint volt presbitériumi elnököt.

Gyászolja Családon kívül az egész Világ emigrációs magyarsága és a Sarasotai Baráti Asztal Társaság (BAT.)-

+Nyugodj békében. - Paja !+

+ + +

Dr. jur. B O R H Y E M I L

v.m.kir. csendőrszázados

HIVEN!
BECJÜLETTEL!
VITÉZÜL!

hosszú betegeskedés után, a sarasotai kórházból átszállítva Torontóba, 81 éves korában elhunyt. 1995, jan. 8.-án

A Család tagjain kívül csendőrbajtársai és barátai mélyen gyászolják.

Hemveit a rozsnyói temetőben helyezték örök nyugalomra.-

- Isten Veled Emil !-

+ + +

Őszinte részvétünket nyilvánítjuk vitéz Levalt Jezierski László barátunknak ebből az alkalomból, hogy Ilona testvére Miskolcon hirtelen elhunyt.

- Beke poraira !-

+ + + + +

1912

1995

Dr. vitéz K Ö R Ö S S Y Z O L T Á N
v.m.kir. csendőrszázados

a Vitézi Rend tb. Törzskapitánya, a Szt. László Tság. és Rend
tb. Széktartója, a Kormányzói Bronz Dícsérő Elismerés hadiszé-
lagon a kardokkal, a Tűzkereszt I. fokozatának, a M. Kir. Csen-
dőrség 100 éves Jubileumi Diszármenek a "Szt Koronával" a szalag-
ján, az MKCsBK 25 éves jub. Érmének, a Vitézi Rend jubileumi
Keresztjének, a Szent László Rend Lovagkeresztjének stb, stb.
tulajdonosa, hosszú betegeskedés után visszatda nemes lelkét
a Beremtőjének 1995, február 20.-án,

A Család tagjain kívül gyászolják, a Vitézi Rend, a Szt.
László Rend, a MKCsBK és az MHBK tagjai

+
Zoli találkozunk a Hadak Utján !-

..... ++
- csimke kéremmel;

I N N E N - O N N A N .

Bandi kedvél -

Freedom for Hungary !
Macaristan'a Hüriyet !
1920 — 1945 — 1956 !

A jobboldalon látható képeslapot vitéz Se-
rényi Pista barátomtól /csendőrgyerek / kaptam.

- Bécs- 1995, febr.14. Csendőrnep -

Kedves Bandi ! E törökországi "Freedom for Hun-
gary" misszióm során kelt lappal köszöntelek ma
Csendőrnepön és szorítok Veled lélekben kezét. Tisz-
lelegvén a magyar csendőr hősi emléke előtt. !-

A Nemzetes Asszonyok kezcsókjaim, égéd i-
gaz barátsággal öllelek ;

v. Serényi Pista -

- ooo -

A másik érdekes levél. - Miután megtudtam, hogy
jó barátom, Dr. Nagy Endre "Taszi" elhunyt, szeret-
tem volna többet tudni halálának okáról. - Ezért
írtam levelet a Balstonegericsi Afrika Múzeum Veze-
tőségének. Nagy meglepetéseme 1994, dec. 10.-én
Dr. Nagy Endrénétől kaptam levelet. A levélből
aztán megtudtam, hogy Taszi barátom 1990. évben

Macar Karpattarda: Yiğit Macar Jandarmaları.

újra nősült s így kaptam az özvegyétől levelet, amelyben megírta, hogy férje 1994. jun. 12-én szivinfarktust kapott és jul. 12-én távozott az örök vadász mezőkre.-

Mellékelve elküldte a hivatalos otthoni gyászjelentést is.

- 1995, jan. 17-én pedig elküldte az esküvői képet is,

ahol a múzeum előtt állnak.-/ 1990- Balatonederics /

- Még me is sajnálom, hogy igaz jó barátommal nem találkozhattam.-

o o o o

Dr.h.c.Dr. Nagy Endre és Felesége / 1990 /

„ Az örök vadászmezőkön
Szent Hubertus legyen Kísérőd ”

Fájdalomtól megtört szívvel értesítjük, hogy

Dr. h. c. Dr. Nagy Endre

életének 81. évében 1994. július 12-én elhunyt.
Drága halottunk kívánságának megfelelően
családja körében csendben eltemettük.
Emléke szívünkben örökké él.

Gyászolják: felesége Dr. Nagy Endréné Beretz Katalin
gyermekai: Diana Nandine és Endre
unokái: Szonja és Hubertus

Távirati cím: 8312 Balatonederics, Afrika Múzeum

Alapítvány a magyar hadi történet-
írás támogatására.

Osztovics Levente, műfordító, irodalomtörténész, az Európa Könyvkiadó igazgatója, dr. Rézso Gyula hadtörténész, a HM. Hadtörténeti Intézet és Múzeum nyugalmazott főigazgatója és Dr. Szakály Sándor hadtörténész, a HM. Hadtörténeti Intézet és Múzeum munkatársa alapítványt hoztek létre a magyar hadi történetírás támogatására.

Az alapítvány elsődleges célja, hogy támogassa a magyar hadtörténeti politikai- és társadalomtörténeti kutatásokat, a kutatások eredményeinek publikálását stb. -

Az alapítványról részletes felvilágosítással szolgál; Dr. Veszprémy László, az alapítvány titkára. Cím: Hadtörténeti Intézet és Múzeum H-1250 Budapest PF.;7. Tel; 00-36-1-1-522, 00-36-1-1-569-970.-

.....

A HADAK UTJÁN is már közölte a hirt a nevezett Alapítványról.

LEVELEKBŐL részletek;

Magyarországról;/" A váltás után nem könnyű itt az élet. Igéreteket már kaptunk sokat, de ezért nem adnak semmit a boltokban. Szép lassan kicserélik a régi garnitúrát dánokra meg pufalykásokra, főleg ez utóbbiak olyanok, mint a "tavalyi kos.".....

...#Hát bizony a helyzet itt nem valami rózsás. A teljes gazdasági összeomlás felé haladunk. Az ország külföldi adóssága 90-ben 20 milliárd dollár volt, ami most már kamatokkal együtt közel 30 milliárd, a kamatokat is csak újabb kölcsönök felvételével próbálják fizetni. A tervezett infláció erre az évre is harminc százalékos, ugyanakkor hetek óta vitatkoznak, hogy a nyugdíjakat tíz, vagy tizenegy százalékkal emeljék-e ?

- Kassáról;- "Most viszont Neked gratulálok az ezredesi kinevezésedért; tudod,- jól esik az embernek az, hogy itt a környező államokban sehol sem törődnek ezzel - itt nálunk sem,-hogy a jelenlegi kormányok rehabilitálják azokat a személyeket, akik annak idején oly sokat szenvedtek.- Ezt a megatartást egyedül Magyarországon lehet tapasztalni.

Budapestről; - "A rendőrök kilépnek a rossz fizetés miatt, más munkát vállalnak. Mindig csak mondják a TV-ben, rádióban, hogy semmire sincs pénz.-A nyugdíjat ebben az évben emelik 13 %-al két részletben, ugyanakkor a fűtést, áramot 60-70 %-kal, telefont, közlekedést. Erre persze mindennek az ára a csillagos égig ment.- És ahogy az elmúlt négy évben utcán, piacon, csak a kormányt szidták, most mindeki hallgat, nem mer szidni senkit.Nem értem a "honfitársaimat .".....

És a panaszkodások oldalakat tennének ki, de itt csak éppen egy-egy részlet emeltem ki. No még így elég.....

.....

Másfajta levelekből; Bécsből ;-"Olvastam a Magyar Honvédban a rehabilitációs dóról szóló hírt és a kinevezést.Gratulálok mindegyikhez és úgy tűnik, igaz lehet a mondás, melyszerint a jó előbb utóbb elnyeri jutalmát ..."

Bp-ről;..." olvastuk az előléptetésedet.... Így legalább, ha anyagilag nem is, de erkölcsileg legalább rehabilitáltak. A sors fintora, hogy nem az MDF-es Für, hanem a szoc.Keleti miniszter rehabilitált"../Für nem merte aláírni ???/

Magyarországról;" Az is megnyugtató, hogy rehabilitáltak, noha ennek nem sok anyagi haszna van, de mint erkölcsi elégtétel annál nagyobb... még talán jó is,hogy tüzérnek minősítettek vissza,és tartanak nyilván, mert itt a kakasokkal még mindig nem tudnak kivékölni".....

az USA-ból;- "Elsősorban is engedd meg, hogy szívből minden jót kívánjak erkölcsi és anyagi rehabilitációdhoz..."

Utoljára hagytam, hogy telefonon felhívott Kiss Gabi barátom, hogy most olvasta a Magyar Honvédban a rehabilitációm és ezredesi kinevezésemet.Így ő volt az elsőgratuláló.-

München-(ezt majdnem kifelejtettem);" Kedves Ezredes Úr !Baráti szeretettel gratulálok régen megérdemelt előléptetésedhez. Ez egy nagyon fontos előléptetés az otthoni helyzet miatt... bizonyítottam, hogy az ottani jelenlegi Honvédelmi Minisztérium miként minősített Téged !".....

... ..

De a fentiekkel kapcsolatban jöttek a viccbördések és heccelődések is. - Hogy érzed magad mint kézszeres Múltóságos Úr ? Először mint Jöhannite levag, most meg mint ezredes ?- -Záverban vagyok,-mondta a másik barátom-hogy hogyan is szólítsam a Fe-